

Kommunledningsförvaltningen
Oskar Dahlberg
0171-625289
Oskar.dahlberg@enkoping.se

Socialnämnden

Delårsrapport

Förslag till beslut

Att godkänna delårsrapporten per sista augusti.

Beskrivning av ärendet

Nämnden uppvisar ett positivt resultat i relation till budget. Fullmäktige beslutade i juni att minska nämndens budgetram vilket är avräknat i den positiva prognosen.

Det befarade ökade behovet av ekonomiskt bistånd i kommunen har inte visat sig utan tvärtom har behovet minskat under året trots en stigande inflation och därmed kostnadsökningar för hushållen.

Färre våldsutsatta finns placerade i skyddade boenden jämfört med föregående år. Arbetet med att erbjuda ordnade levnadsförhållanden för de våldsutsatta efter tiden i skydd har utvecklats vilket leder till kortare tider i skydd.

Nämnden visar underskott i relation till budget avseende vård vid familjehem samt vid behandlingshem/institution vilket påvisar vikten av att fortsätta det pågående arbetet med att bereda vård och stöd inom förvaltningens öppenvård.

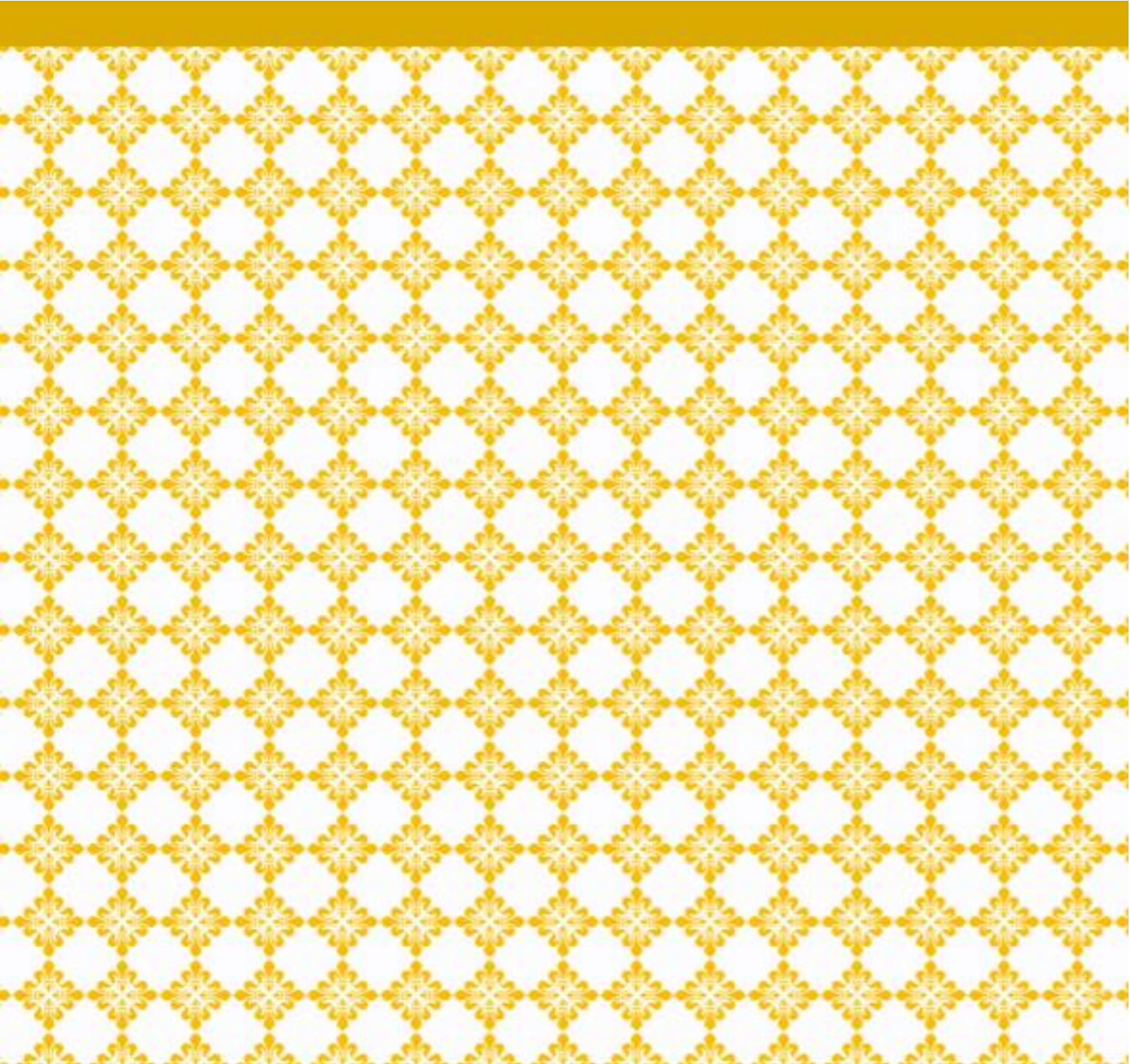
Nämnden strävar efter att vara oberoende av socionomkonsulter. Det är färre konsulter i förvaltningen under 2023 än året innan men fler insatser behövs för att kunna säkra bemanningen med egen kompetens i en situation där konkurrensen är mycket hård mellan kommunerna.

Prognosen för helåret 2023 bedöms till ett överskott om 3,5 mnkr.

Oskar Dahlberg
Controller

Delårsrapport augusti 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	4
2	Uppdrag och ansvar.....	4
3	Väsentliga händelser.....	5
4	Uppföljning verksamhetsmål	6
5	Uppföljning medarbetarmål.....	9
6	Uppföljning ekonomi	11
7	Investeringsredovisning.....	17
8	Förväntad utveckling.....	17
9	Internkontroll.....	18

1 Sammanfattning

Nämnden uppvisar ett positivt resultat i relation till budget. Fullmäktige beslutade i juni att minska nämndens budgetram vilket är avräknat i den positiva prognosen.

Det befarade ökade behovet av ekonomiskt bistånd i kommunen har inte visat sig utan tvärtom har behovet minskat under året trots en stigande inflation och därmed kostnadsökningar för hushållen.

Färre våldsutsatta finns placerade i skyddade boenden jämfört med föregående år. Arbetet med att erbjuda ordnade levnadsförhållanden för de våldsutsatta efter tiden i skydd har utvecklats vilket leder till kortare tider i skydd.

Nämnden visar underskott i relation till budget avseende vård vid familjehem samt vid behandlingshem/institution vilket påvisar vikten av att fortsätta det pågående arbetet med att bereda vård och stöd inom förvaltningens öppenvård.

Nämnden strävar efter att vara oberoende av socionomkonsulter. Det är färre konsulter i förvaltningen under 2023 än året innan men fler insatser behövs för att kunna säkra bemanningen med egen kompetens i en situation där konkurrensen är mycket hård mellan kommunerna.

Prognosen för helåret 2023 bedöms till ett överskott om 3,5 mnkr.

2 Uppdrag och ansvar

Socialnämnden ansvarar för att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänst enligt:

- socialtjänstlagen (2001 :453), SoL med kompletterande lagar rörande individ- och familjeomsorg, med undantag av budget- och skuldrådgivning
- lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU
- lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM
- begravningslagen (1990:1144)
- alkohollagen (2010:1622), AL
- lagen (2009:739) om handel med vissa receptfria läkemedel
- tobakslagen (1993:581) socialnämnden ansvarar för registrering av anmälningspliktiga tobaksförsäljare och tillsyn av försäljningsställen enligt tobakslagen. På de serveringsställen där socialnämnden utövar tillsyn enligt alkohollagen, ansvarar socialnämnden även för tillsyn av rökfria miljöer enligt tobakslagen. Av Miljö- och byggnadsnämndens reglemente framgår övriga tillsynsområden.

Socialnämnden ansvarar för de uppgifter som enligt lag eller författning åligger socialnämnd och som inte någon annan nämnd har fått i uppdrag att ansvara för. Detta gäller till exempel socialnämnds uppgifter enligt:

- föräldrabalken (1949:381), FB
- äktenskapsbalken (1987:230), ÄktB
- lag (2016:1013) om personnamn
- ärvdabalken (1958:637), ÄB
- lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, LuL
- brottsbalken (1962:700), BrB
- körkortslagen (1998:488).

Socialnämnden har följande ansvarsområden:

- samordningsansvar när det gäller psykiskt och socialt omhändertagande vid stora katastrofer och olyckor,
- kommunens drogförebyggande arbete,
- kommunens yttranden enligt hemvärnsförordningen och kommunens yttranden om tillstånd till spel på värdeautomater enligt lotterilagen.

3 Väsentliga händelser

Socialförvaltningen

- Förvaltningen har arbetat riktat och medvetet med att stärka attraktionskraften för både befintliga och potentiella medarbetare. Filmer har tagits fram i marknadsföringssyfte. En dag för samtliga medarbetare med temat samverkan arrangerades under våren. En enkät som mäter arbetsmiljö har tagits fram och besvarats med ett gott resultat. Förvaltningens HME-index har förbättrats jämfört med föregående år.
- Omvärldsbevakning sker kontinuerligt i syfte att uppdatera kunskap om föreslagna och kommande förändringar i lagstiftning och metod. Flera förslag om förändringar i socialtjänstens uppdrag utreds för närvarande, bl a samsjuklighetsutredningen, ny socialtjänstlag m m
- Utvecklingen av e-tjänster fortsätter. Den senast tillkomna är en tjänst som ger möjlighet att göra ansökan om ekonomiskt bistånd digitalt även då ansökan görs för första gången. Tidigare har det inte varit möjligt att göra "nyansökan" digitalt. Förvaltningen deltar i en kommungemensam arbetsgrupp för att skapa fler digitala hjälpmedel för medarbetare och medborgare.
- I enlighet med beslut i fullmäktige har centralisering skett av ekonomifunktionerna vid förvaltningen.
- Mottagningsfunktionen och öppenvårdens samverkansarbete i syfte att erbjuda invånare insats skyndsamt utvecklas ständigt. Syftet med förändringsarbetet är att minska på myndighetsutövande utredning där så ej behövs.

Verksamhetsområde barn och ungdom

- En riktad insats gjordes före sommaren för att minska antalet försenade utredningar. Insatsen genomfördes genom att tillåta övertid för att färdigställa arbetet före egen semester. Detta uppfattades positivt av medarbetare och utfallet blev färdiga utredningar enligt lagstadgad tid.
- Inflödet av ärenden är högre än samma period förra året men antalet öppnade utredningar är lägre. Skillnaden beror på förändrat arbetssätt i mottagningen. Mottagningen och öppenvården erbjuder insatser som ej avkräver utredning via myndighetsutövning. Vilket leder till att serviceinsatserna ökar på öppenvården.
- Svårigheter att rekrytera egna familjehem medför att kostnaden för konsulentstöd familjehemsvård är hög. Då rekrytering varit aktuell på avdelningen för samhällsvård, har resurser saknats för att prioritera att utreda nya familjehem.
- Familjer med tonåringar och ungdomar som uppvisar normbrytande beteenden är en svår målgrupp att erbjuda rätt insatser. Förvaltningen deltar i en samverkanspilot som leds av socialstyrelsen samt Sveriges kommuner och regioner. Utfallet skall leda till ökad evidens och metod för målgruppen. I denna pilot deltar socialsekreterare och behandlare.

Verksamhetsområde vuxen och ekonomiskt bistånd

- Förvaltningens egna stödboenden har en positiv ekonomisk effekt för antalet externa placeringar när vårdbehovet kan tillgodoses på hemmaplan. Egna stödboendet Gröngarn har haft full beläggning under året vilket medför att externa placeringar är högt.
- Under året har antalet personer som söker för våld i nära relationer ökat inom öppenvården. Teamledare inom öppenvård vuxen och teamledare barn- och familj har en nära samverkan där ärendefördelning görs på helhet för att kunna möta behovet och säkerställa att den enskilde får insatser som innehåller god kvalitet.
- Andelen hushåll som ansöker om och får utbetalt ekonomiskt bistånd har sjunkit under året.
- Antalet deltagare i arbetsträning ökar vilket bland annat är en följd av samarbetet med försörjningsstöd. Mellan 50 - 60 % av de deltagare som avslutas går till egen försörjning.

4 Uppföljning verksamhetsmål

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
Livslångt lärande	Mål 4: Alla elever i grundskolan går ut 9:e klass med gymnasie-behörighet	<p>4a Kontinuerligt arbete med att specialpedagogen på skolteamet involveras i uppföljning av skolgången leder till förbättrat resultat. Detta är nu en implementerad del av ordinarie verksamhet och skolteamet involveras redan vid inflyttning vid placering.</p> <p>4b Målet bör vara att gå ut gymnasieskolan och att socialförvaltningen mer aktivt deltar i det kommunala målet, Mål 5: Alla elever fullföljer gymnasieskolan med examen. Hittills har det varit stort fokus på grundskolan avseende placerade barn. Samhällsvården ser stor skillnad över åren. Tidigare hade vi endast något enstaka barn på gymnasieprogram eller på IM, nu har skolteamet kännedom om elva barn som är gymnasieelever. Samhällsvården ser behov av nya vägar och olika alternativ avseende yrkesinriktning för att bli anställningsbar för dessa gymnasieelever som inte kommer klara skolan. Ett aktivt arbete med minskade omplaceringar/sammanbrott behöver ge resultat. Barnen missar i snitt en månads skolgång vid varje akut omplacering.</p>
Självständigt liv	<p>Mål 9: Personer i behov av stöd får det utifrån sina behov och på rätt nivå</p> <p>Mål 10: Arbets sökande i Enköping får stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning</p>	<p>9a Arbetet med att använda socialförvaltningens egen öppenvård bidrar till en minskning av antalet externa placeringar oavsett lagrum. Användning av interna resurser bidrar till hög måluppfyllelse. Socialförvaltningens egna stödboenden används maximalt, där insatser många gånger ges parallellt via förvaltningens öppenvård Nyängen, Familjens Hus samt insatser via Joar Socia. Sammantaget bedöms detta bidra till minskade kostnader för externa placeringar och medborgarna har möjlighet att få vård inom sin egen hemkommun. Ett nära samarbete finns med Enköpings hyresbostäder och en tät dialog finns gällande de sociala kontrakt, bostad först samt jourlägenheter som förvaltningen har.</p> <p>9b Ökat antal utredningar i kombination med svårighet att rekrytera personal har tidigare påverkat resultatet negativt. Med ökad personaltäthet ökar nu andelen utredningar där barnens uppfattning och inställning är dokumenterad.</p> <p>Ett aktivt samarbete med utbildnings- och arbetsmarknadsenheten finns för att gemensamt arbeta mot målet att fler ska nå självförsörjning genom sysselsättning. Fler personer ska få det stöd som krävs för att kunna söka arbete, delta i olika former av sysselsättning som till exempel praktik</p>

 Delvis på rätt väg

 På rätt väg

 På rätt väg

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
		<p>och extratjänster.</p> <p>Platschef vid Jobbcentrum, samordnare vid Joar Socia och teamledare för försörjningsstödsteamet träffas regelbundet för överföring av ärenden och för gemensam dialog om vilken verksamhet som kan vara bäst lämpad om det finns oklarheter eller svårigheter att bedöma det.</p> <p>Samarbete med rehabiliteringskoordinatorer på vårdcentralerna finns för att gemensamt arbeta med den enskilde medborgarens funktionsförmåga i centrum. Detta för att på sikt bedöma arbetsförmåga och om andra ersättningar än försörjningsstöd är aktuella.</p> <p>Förändringar som sker på samhällsnivå med statliga beslut kan mycket snabbt få effekter på framförallt försörjningsstödsnivåerna. Ett exempel är beslutet som fattades av Riksdagen den 31 maj 2022 om höjd ålder för åldersgränser i pensionssystemet och där även äldreförsörjningsstöd omfattas. Beslutet medför att åldersgränsen för tidigaste uttag av inkomstgrundad ålderspension höjs från 62 till 63 år 2023. Även åldern för att tidigast få garantipension, bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd höjs, från 65 år till 66 år. Höjd ålder kan medföra ytterligare ett år där enskilda ansöker om försörjningsstöd.</p>
Hållbar livsmiljö	Mål 16: Enköpings kommun ska präglas av trygghet, jämställdhet och tillit	<p>Samtliga medarbetare utbildas i FREDA som är ett metodstöd för att kartlägga våld och insatsbehov samt en grundutbildning gällande våld.</p> <p>Socialförvaltningen har en hög tillgänglighet i form av exempelvis öppen ingång där man erbjuder krisstöd och rådgivning utan beslut om insats.</p> <p>Socialförvaltningen erbjuder även samtliga förskolor och skolor information och samverkan för att säkerställa god kunskap om barn som far illa och vad som kan göras i samverkan för att ge bästa stöd åt barnen.</p>

 På rätt väg

4.1 Årets prioriterade satsningar

Årliga prioriteringar	Kommentar	Status
Bistå de hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd med insatser som leder till självförsörjning	<p>Försörjningsstödsteamet har ett nära samarbete med Jobbcentrum, Joar Socia och Arbetsförmedlingen för att erbjuda insatser och stöd för att nå målet självförsörjning. Exempelvis så pågår ett arbete där personer som varit sjukskrivna en längre tid erbjuds arbetsutbildningsplats vid Joar Socia för att utreda arbetsförmågan för bedömning av fortsatta lämpliga insatser.</p> <p>Alla som som uppstår ekonomiskt bistånd har en aktuell genomförandeplan. Arbetsträning sker i nära samarbete med arbetsmarknadskonsulent för att förbereda och motivera deltagarna att ta nästa steg i form av praktik, arbete eller studier i ett led att bli självförsörjande.</p> <p>Ambitionen under året är att dessutom öka antalet hembesök till de hushåll som är aktuella för ekonomiskt bistånd.</p> <p>Alla klienter som bor i socialförvaltningens interna stödboenden</p>	 Delvis utförd

Årliga prioriteringar	Kommentar	Status
	har någon form av sysselsättning eller arbetsträning då det har en gynnsam effekt för behandlingen av missbruk och beroende.	
Motverka välfärdsbrott och bidragsfusk	<p>Slumpmässigt utvalda stickprovskontroller genomförs på 5 % av samtliga ansökningar om ekonomiskt bistånd. I händelse av att en kontroll påvisar felaktigheter så inleds en utredning om bidragsbrott.</p> <p>Samtliga medarbetare inklusive arbetsledning inom socialförvaltningen är ansvariga att uppmärksamma och agera vid försök till bedrägeri, ansvaret kommuniceras på team-träffar och arbetsplatsträffar.</p>	 Utförd
Upprätthålla en hög rättssäkerhet i handläggningen	<p>Samtliga medarbetare erbjuds kontinuerligt stöd i dokumentation genom interna utbildningar inom socialförvaltningen. Uppföljning av dokumentationen sker regelbundet via vägledningssamtal och egenkontroller för att säkerställa god kvalitet. Det finns möjlighet till riktat stöd av socialförvaltningens utvecklare vid behov av särskilda satsningar för olika arbetsgrupper.</p> <p>Förvaltningen har implementerat ett arbets sätt för uppföljning och analys kring Lex Sarah. Varje team har regelbundna uppföljningar utifrån ett lärande syfte där avvikelshantering belyses och analyseras.</p> <p>Att det finns genomförandeplan, att barns delaktighet beaktas och att arbetet sker mot uppsatta mål följs upp regelbundet.</p>	 Utförd
Tillsätta insatser som möjliggör vård och stöd i den enskildes hem till förmån för externa placeringar vid privata utförare	<p>När utredning inleds gällande barn/unga och det är en stor oro så utreder man med stöd av fördjupad behovsinventering (FBI) för att förhindra placeringar och tillsätta insatser som möter behov. Förvaltningen fokuserar mycket på så kallade högstödsinsatser för att möjliggöra vård i den enskildes hem. Om ett barn eller ungdom placeras utanför det egna hemmet så kan även FBI användas när det planeras att ett barn ska flytta tillbaka till vårdnadshavare.</p> <p>Interna resurser prioriteras alltid för att säkerställa att dessa är uttömda innan externa insatser erbjuds.</p> <p>Detta har inneburit att under perioden januari till april 2023 genomfördes 8 SoL placeringar och 6 LVU placeringar. Motsvarande siffra för januari till april 2022 var 12 SoL placeringar och 7 LVU placeringar trots att inflödet var lägre 2022.</p> <p>Utvecklingsarbetet framåt behöver innebära ett förändrat arbete för att möjliggöra att vården kan ske i närområdet eller i den enskildes hem efter en tid av placering. Alternativt i egna familjehem.</p>	 Delvis utförd
Samverka med och ge stöd till föreningar med social inriktning	<p>Öppenvård och myndighetssidan har regelbundna gemensamma aktiviteter i form av råd, stöd och information till civilsamhälle, föreningar och samverkansparter.</p> <p>Förvaltningen har även medverkat i utbildningen Våga vara vettig vuxen samt vid information till nyanlända och vid språkcafé.</p> <p>Regelbunden samverkan sker med Kvinnojouren och Ria.</p> <p>Kommunstyrelsen har skickat ett förslag på riktlinjer för IOP-avtal på remiss till nämnderna att lämna synpunkter på. Med anledning av detta så har förvaltningen bjudit in de delar av civilsamhället som idag har verksamhetsbidrag till en dialog kring IOP-avtal. Detta möte ägde rum den 25 maj.</p>	 Delvis utförd

5 Uppföljning medarbetarmål

5.1 Mål 21: Ökat medarbetarengagemang

● På rätt väg

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
21. Hållbart medarbetarengagemang (HME)	83	79	77	78	84

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
Hållbart medarbetarengagemang SN	83	74	77	78	87

5.2 Mål 22: Ledare/chefer känner att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb och utvecklas i sin roll

● På rätt väg

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
22 .a Chefsfrågor medarbetarenkät	82	80	79	81	85

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
Chefsfrågor medarbetarenkät SN	79	75	75	84	85

5.3 Mål 23: Sjukfrånvaron i Enköping ska minska

● På rätt väg

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
23 .a Sjukfrånvarostatistik	7,6%	7,7%	8,2%	7,5%	5,6%

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
Sjukfrånvaro SN	8,3%	5,7%	7,3%	5,7%	4,5%

5.4 Mål 24: Kommunens (externa) personalomsättning är lägre än åtta procent

 På rätt väg

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
24.a Extern personalomsättning (slutar i kommunen)	10,6%	10,8%	10,3%	5,3%	8%

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
Extern personalomsättning SN	14,9%	14,3%	17,2%	8,9%	10%

5.5 Årets prioriterade satsningar

Årliga prioriteringar	Kommentar	Status
Tillgodose kompetensförsörjning som fokuserar både på att rekrytera, utveckla och behålla kompetens inom förvaltningen		 Delvis utförd
Förvalta och fortsätta implementera proaktivt systemiskt ledarskap		
Förvalta och vidareutveckla den struktur som arbetades fram under 2022 avseende ekonomisk uppföljning och analys.		 Delvis utförd
Digital utveckling av verksamhetsprocesser		

6 Uppföljning ekonomi

6.1 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2022	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	2,9	2,0	2,0	1,5	1,9	0,4
Bidrag (intäkter)	13,5	8,9	7,5	12,9	10,8	-2,1
Övriga intäkter	6,3	4,3	3,6	6,1	5,1	-1,0
Summa intäkter	22,8	15,3	13,2	20,5	17,8	-2,5
Personalkostnader	-102,8	-69,4	-76,2	-117,5	-120,0	-2,5
Bidrag (kostnader)	-61,5	-41,9	-37,8	-66,6	-58,3	8,3
Köp av verksamhet	-72,5	-49,8	-50,5	-74,6	-76,5	-1,9
Lokalhyror	-11,8	-8,0	-7,4	-11,6	-11,0	0,5
Övriga driftskostnader	-28,6	-16,1	-17,8	-23,8	-22,1	1,8
Kapitaltjänstkostnader	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	0,0
Summa kostnader	-277,4	-185,3	-189,9	-294,3	-288,0	6,2
Summa totalt (mnkr)	-254,7	-170,1	-176,7	-273,8	-270,3	3,5

6.2 Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Ekonomiskt bistånd	-55,0	-37,4	-34,3	-59,9	-52,9	7,0
Ekonomiskt bistånd, flykting	-0,5	-0,3	0,2	-1,4	-0,1	1,3
Ekonomiskt bistånd (personal)	-8,0	-5,3	-6,8	-11,6	-10,8	0,8
Institutionsvård BoU SOL, LVU	-24,4	-16,4	-17,1	-24,4	-26,2	-1,8
Familjehem BoU egna fam.hem	-19,8	-13,3	-13,6	-20,4	-20,5	-0,1
Familjehem BoU konsulentstödda	-14,0	-8,9	-12,2	-12,3	-17,7	-5,4
Öppna insatser BoU	-14,6	-9,9	-9,8	-16,0	-15,9	0,1
Institutionsvård vuxna	-12,2	-7,8	-10,0	-13,3	-15,4	-2,1
Familjehem vuxna konsulentstödda	-0,4	-0,4	0,0	-0,9	0,0	0,9
Övrig vuxenvård ej missbruk	-14,9	-11,5	-7,2	-14,5	-9,9	4,6
Öppna insatser vuxna	-19,9	-14,0	-12,8	-21,1	-19,7	1,4
Ensamkommande flyktingbarn	-0,3	-0,1	0,8	1,1	0,8	-0,3
Gemensam OH SN	-11,0	-8,5	-4,3	-7,9	-7,6	0,3
Kommungemensam verksamhet	-16,4	-9,9	-11,3	-16,2	-17,0	-0,8

Nämnd SN	-1,3	-0,8	-1,3	-1,4	-2,0	-0,6
Mottagning	-5,3	-3,2	-5,6	-8,6	-8,3	0,3
Utredning barn	-15,0	-8,5	-13,0	-16,5	-18,8	-2,3
Utredning vuxen	-7,0	-4,2	-5,7	-8,8	-8,6	0,2
Samhällsvård BoU	-7,2	-4,6	-7,2	-11,3	-11,2	0,1
Arbetsmarknadsinsatser	-7,5	-5,1	-5,5	-8,4	-8,5	-0,1
Totalt (mnkr)	-254,7	-170,1	-176,7	-273,8	-270,3	3,5

6.3 Ekonomisk analys

Ekonomisk sammanfattning per sista augusti

Utfall per sista augusti summeras till +5,4 mnkr.

- Ekonomiskt bistånd +5,6 mnkr - Antalet bidragshushåll har varit lägre än budgeterat under de första åtta månaderna.
- Våld i nära relation +4,5 mnkr - Antalet placerade i skyddat boende var högt under första kvartalet för att sedan succesivt halveras i antal fram till och med augusti.
- Övrig vuxenvård, stödboende +1,5 mnkr - Ingen extern vård har använts.
- Konsulentstött familjehemsvård -4,0 mnkr - Svårigheter i att rekrytera egna familjehem.
- Utredning barn -2,0 mnkr - Underskottet består av konsultkostnader. Sista konsulten avslutas i oktober.

Prognos 2023

Verksamhetsområde barn och ungdom

Gällande vårdkostnader prognosticeras ett underskott om -6,8 mnkr för hela verksamhetsområdet där konsulentstött familjehemsvård samt SIS-placeringar står för de största avvikelserna.

Konsulentstött familjehemsvård står för ett underskott om -5,4 mnkr. Vid utgången av augusti fanns 24 klienter placerade till en genomsnittlig dygnskostnad om 2 370 kronor per dygn i jämförelse med budgeterad dygnskostnad om 2 247 kronor per dygn. Den målgrupp som är svårast att placera är ungdomar med missbruk och normbrytande beteende vilket innebär att placeringar ser i extern familjehemsvård.

Inom SIS-placeringar beräknas underskottet till -1,8 mnkr. Underskottet beror till viss del på att förvaltningen tagit över vårdansvaret från kriminalvården utifrån att en ungdom är häktad för ett grovt brott. Längden på placeringen avgörs beroende på när rättegång kan genomföras.

Verksamhetsområde vuxen

Gällande vårdkostnader prognosticeras ett överskott om 4,0 mnkr för hela verksamhetsområdet där våld i nära relation (VIR) samt institutionsvård står för de största avvikelserna.

I så stor utsträckning som möjligt används interna resurser för att matcha vårdbehov och det egna stödboende Gröngarn har varit fullbelagt under större delen av året. Det gör att den enskilde kan placeras en tid på HVB i avvaktan på ledig plats. Detta påverkar utfallet för institutionsvård negativt. Prognosen för institutionsvård är -2,1 mnkr.

Antalet placeringar i skyddat boende har minskat under året och prognosen är ett överskott om 4,5 mnkr. I de fall den våldsutsatta bedöms kunna vara kvar i Enköping används jourlägenheter istället för exempelvis en extern placering vilket är ett mindre kostsamt alternativ.

Ekonomiskt bistånd

I ändringsbudget 2023 minskades nämndens budgetram för ekonomiskt bistånd med 3% vilket motsvarar 1,6 mnkr. Därav justeras prognosen för ekonomiskt bistånd från +8,1 mnkr till +7,0 mnkr.

Antalet bidragshushåll är fortsatt lågt. Fram till och med augusti har 3 264 hushåll fått ekonomiskt bistånd i jämförelse med 4 001 stycken samma period föregående år vilket är en minskning med 18%. Riksnormen för försörjningsstöd bestäms av regeringen inför varje nytt kalenderår och räknades inför 2023 upp med 8,6%. Denna ökning syns i snittutbetalningen per bidragshushåll och uppgår per sista augusti till 10 911 kronor i jämförelse med föregående års snittutbetalning om 9 963 kronor per hushåll.

6.4 Åtgärder för budget i balans

Konjunkturinstitutets senaste prognos kring arbetsmarknaden är att Sverige under 2023 går in i en lågkonjunktur som sträcker sig över 2024. Dock har inte arbetsmarknaden påverkats i särskilt stor omfattning och det finns inte heller några större tecken på en försvagning. Prognosen är att arbetslösheten inte kommer öka lika mycket som under tidigare lågkonjunkturer.

Inför budget 2024 minskas ramen för ekonomiskt bistånd med 2,3 mnkr för att slutligen 2025 minskas med 2,6 mnkr samtidigt som riksnormen för ekonomiskt bistånd räknas upp i takt med inflationen.

Nämnden har en budget i balans för 2023. Detta tack vare lägre kostnader och inflöde för skyddat boende, färre hushåll med ekonomiskt bistånd samt ingen vård av vuxna i externa familjehem och externt stödboende.

Det är fortsatt svårigheter att rekrytera socialsekreterare vilket har inneburit höga konsultkostnader i början av året för att nå en rättssäker handläggning. Förhoppningen framåt är att mindre konsulttimmar ska användas och vakanser tillsättas.

Det finns behov av att kunna erbjuda stödboenden närmare Enköping. Det skulle innebära att den egna öppenvården skulle kunna användas i större omfattning för att tillsammans med övriga placeringar för barn och ungdomar säkerställa en vårdkedja från akuthantering till utslussning. Utan detta riskerar placeringarna som skett utanför kommunen även påverka skolgång och andra stödinsatser.

Förvaltningen avser att arbeta med vårdlösningar för unga vuxna. Ambitionen är att det ska höja kvaliteten för den enskilde genom att minska antalet sammanbrott i externa placeringar för dessa.

Taxor och avgifter

Samtliga förvaltningar har fått i uppdrag att under 2023 utreda vilka taxor och avgifter som kan höjas utöver eventuell ordinarie uppräknings. Socialförvaltningen tar idag ut avgifter för vissa boendepaceringar samt för handläggning och tillsyn avseende tillstånd för försäljning av tobak och servering av alkohol.

De avgifter som tas ut för boendepacering regleras i 6 kapitlet 2 paragrafen socialtjänstförordningen (2001:937), SoF och 6 kap 1 § SoF och 106 kap 39 § Socialförsäkringsbalken (SFB).

Taxorna för alkohol och tobak ses årligen över och då görs en jämförelse med övriga kommuner i länet och förvaltningen ser inte att det finns skäl att höja dessa avgifter.

6.5 Ekonomiska nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023
Dygnskostnader på institution för barn och unga, kr	5 846	3 357	3 047	3 451
Dygnskostnader på institution för barn och unga (SIS), kr			4 422	5 954
Dygnskostnader egen familjehemsvård, barn och unga, kr			735	807
Dygnskostnader konsulentstödd familjehemsvård, barn och unga, kr			2 247	2 370
Dygnskostnader på institution för vuxna, kr	2 801	2 544	2 038	2 537
Dygnskostnader på institution för vuxna (SIS), kr			4 011	4 190
Antal inskrivna arbetsträning under året (per 31 dec)	77	93	90	90
Andel utskrivna arbetsträning under året (per 31 dec)	37	40	35	35
Antal utskrivna från arbetsträning till egen försörjning (per 31 dec)	19	17	20	20
Andel till egen försörjning	51 %	43 %	57 %	57 %

6.6 Uppföljning volymer

Verksamheter med volymuppräkning i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad RFM	Volym prognos helår	Avvikelse volym prognos mot beslutad budget	Avvikelse prognos mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse prognos mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Ekonomiskt bistånd	Hushåll	505	415	-90	11	7
Ekonomiskt bistånd, flykting	Hushåll	40	8	-32	1,1	1,3
Ekonomiskt bistånd (personal)	Hushåll	545	423	-122	2,6	0,8
Mottagning	Inflöde	2 250	2 486	236	-0,9	0,3
Utredning barn	Inflöde	1 670	1 304	-366	3,6	-2,3
Utredning vuxen	Inflöde	510	443	-67	1,1	0,1
Samhällsvård BoU	Inflöde	113	242	129	-12,8	0
Familjehem BoU egna fam.hem	Årsplacering	76	71	-5	1,4	-0,1
Familjehem BoU konsulentstödda	Årsplacering	15	22	7	-5,7	-5,4
Familjehem vuxna konsulentstödda	Årsplacering	1	0	-1	0,9	0,9
Institutionsvård BoU SoL, LVU	Årsplacering	20	20	0	0	-1,2
Institutionsvård vuxna	Årsplacering	15	16	1	-0,9	-2
Övrig vuxenvård ej missbruk	Årsplacering	13	10	-3	3,3	4,5

Ekonomiskt bistånd

Antalet bidragshushåll är fortsatt lågt i jämförelse med budget. I början av året bedömdes det att antalet bidragshushåll skulle vara 505 stycken. Utfallet fram till augusti är 407 bidragshushåll i snitt per månad. Volymen för 2023 bedöms till 415 stycken per månad i snitt. Detta ger en avvikelse om 4,0 mnkr vilket beror på ändringsbudget 2023 där budgeten minskades med 1,6 mnkr. Dessutom räknades riksnormen inom försörjningsstödet upp med 8,6% för år 2023 vilket också synliggörs på snittkostnaden per bidragshushåll.

Ekonomiskt bistånd (personal)

Gällande personalkostnader visar avdelningen ett överskott om 0,8 mnkr. Överskottet utgörs av vakanser under året. Under årets sista månader kommer alla vakanser vara tillsatta vilket också är den nivå av bemanning som matchar behovet. Måttet 423 i RFM-modellen tar endast upp antalet bidragshushåll vilket blir missvisande då även andra insatser inom försörjningsstödet behöver ingå i volymen.

Utredning barn

Under perioden maj till augusti 2022 gjordes ett arbete för att koppla volymer till de delar av verksamheten som ej tidigare varit volymbaserad. Då arbetet forcerades fram behövs fortsatt arbete med att kvalitetssäkra dessa volymer och därför är det ej möjligt att göra en analys av volymer kopplat till utfall i denna prognos. Den volym som identifierades under 2023 är helt baserad på inflöde samt antal

placeringar vilket blir missvisande då även pågående utredningar och insatser behöver ingå i volymen. Underskottet om -2,3 mnkr består till störst del av vakanser som ersatts med konsulter. Sista konsulten planeras avslutas under oktober.

Utredning vuxen

Under perioden maj till augusti 2022 gjordes ett arbete för att koppla volymer till de delar av verksamheten som ej tidigare varit volymbaserad. Då arbetet forcerades fram behövs fortsatt arbete med att kvalitetssäkra dessa volymer och därför är det ej möjligt att göra en analys av volymer kopplat till utfall i denna prognos. Den volym som identifierades under 2023 är helt baserad på inflöde samt antal placeringar vilket blir missvisande då även pågående utredningar och insatser behöver ingå i volymen.

Samhällsvård BoU

Under perioden maj till augusti 2022 gjordes ett arbete för att koppla volymer till de delar av verksamheten som ej tidigare varit volymbaserad. Då arbetet forcerades fram behövs fortsatt arbete med att kvalitetssäkra dessa volymer och därför är det ej möjligt att göra en analys av volymer kopplat till utfall i denna prognos. Den volym som identifierades under 2023 är helt baserad på inflöde i form av placeringar vilket blir missvisande då även aktualiseringar, inledda utredningar och andra insatser behöver ingå i volymen. Ingångsvärdet i tertial 1 är felberäknat därav den stora avvikelser.

Familjehem BoU egna fam.hem

Antalet familjehemsplaceringar i egen regi är lägre än budgeterad volym. Denna volymförändring beräknas till 1,4 mnkr. Differensen beror på att de budgeterade snittpriset för en placering är lägre än verklig kostnad. Skillnaden summerar till 61 kronor per dygn vilket motsvarar en kostnadsökning om 1,7 mnkr.

Institutionsvård BoU SoL, LVU

Området visar ett underskott vilket till stor del beror på kostnadsökningar för placeringar. Snittkostnad för en HVB-placering är cirka 3 450 kr/dygn i jämförelse med budgeterad nivå om 3 050 kr. För SIS-placeringar är motsvarande snittkostnad drygt 5 900 kr/dygn i jämförelse med budgeterad nivå om 4 400 kr/dygn.

Institutionsvård vuxna

HVB Vuxna

Volymen för antalet placerade är 14,8 stycken i jämförelse med beslutade volymen 15. Att avvikelser inte blir noll beror enbart på att den budgeterade kostnaden per placering är 2 038 kr i jämförelse med verklig snittkostnad för placeringar om 2 537 kr (inkl momsbidrag). Kostnaden för vårdformen genererar ett underskott om -2,5 mnkr.

SIS Vuxna:

Antalet placerade är något lägre än beslutat volym. Vårdformen genererar ett överskott om cirka 0,5 mnkr.

Övrig vuxenvård ej missbruk

Snittpriset för en placering är lägre än budgeterat värde. Från första kvartalet syns också en tydlig halvering i antalet placerade i skydd vilket bidrar till att öka överskottet.

7 Investeringsredovisning

7.1 Investeringsredovisning, årlig budget (mnkr)

Investeringar 2023 (mnkr)	Budget 2023	Utfall jan-aug 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Möbler, inventarier IT-system	-0,3	0,0	-0,3	0,0
Totalt (mnkr)	-0,3	0,0	-0,3	0,0

8 Förväntad utveckling

Socialnämndens verksamheter påverkas av omvärlden. Den inflations- och kostnadsökning som pågår i Sverige medför att enskilda och familjer med en ansträngd ekonomi blir än mer utsatta. I sin tur kan det leda till att fler har behov av stöd från socialtjänsten. Erfarenheter och evidens från tidigare perioder av lågkonjunktur i samhället visar att det ökar förekomsten av barn som far illa, beroende av alkohol och narkotika samt barnfattigdom. Nämndens verksamheter ska ha metoder, arbetssätt och kompetens för att möta det ökade behovet och bistå människor med stöd för att uppnå goda levnadsvillkor.

I Tidöavtalet finns flera ambitioner och beslut som kan påverka socialtjänstens verksamheter under den pågående mandatperioden. Det mest framträdande är en ny socialtjänstlag samt ett huvudmannaskifte av beroendevården från kommunerna till regionerna. Utöver det pågår utredningar avseende aktivitetsplikt för personer med försörjningsstöd, ökad kvalitet för placerade barn och förstärkta skyldigheter för socialtjänsten att följa upp vården för barn vars förälder är i behov av skydd. Beroende på vilka ställningstaganden och beslut som blir utkomsten av dessa lagförslag och utredningar så kommer det att påverka nämndens verksamheter och dess uppdrag.

Ett tryggt och säkert samhälle är grunden för välmående och utveckling för kommunen. Under 2022 samverkade nämndens verksamheter med övriga förvaltningar i kommunen, med andra myndigheter och med civilsamhället för att skapa trygghet och bidra till kommunens attraktion. Arbetet ska fortgå och utvecklas under 2023.

Nämnden uppvisar en positiv prognos i relation till budget för 2023. Samtidigt påverkar höjningar av normen för försörjningsstöd, ökningar av arvoden till familjehem och prisökningar i stort nämndens utgifter.

9 Internkontroll

Risk	Kontroll	Resultat	Kommentar
 Behörighet missbrukas	Kontroll av logg i verksamhetssystem	 Kontroll genomförd utan avvikelse	
 Ej rättssäker handläggning	Utredningstider och förlängningsbeslut	 Kontroll genomförd med mindre avvikelse	5 försenade utredningar per månad
 Att barnsamtal ej utförs	Barnsamtal genomförs och dokumenteras	 Kontroll genomförd med mindre avvikelse	90% barnsamtal genomförda
 Att ersättning betalas ut utifrån felaktigt underlag.	Stickprovskontroll av både digitala och manuella återansökningar av försörjningsstöd.	 Kontroll genomförd med mindre avvikelse	Stickprovskontroller på 5% varje månad. Fyra anmälningar om bedrägeri fram till T2. 15 stycken ärenden utreds just nu.